

VERZAMELEN EN RANGSCHIKKEN OP KLEUR

AUTOMAGIC

Anouk Kruithof
Editorial RM en stresspress.biz, 2016

Afbeeldingen 3
Door Julia Geerlings

Toen ik jong was verzamelde ik uiteenlopende dingen als flippo's, postzegels, Ansichtkaarten, munten en telefoonkaarten. Ik vond het bij deze verzamelingen vooral heel prettig om de objecten op kleur, thema of jaartal te ordenen. Ik verzamel nu alleen nog boeken, die ik om de zo veel tijd op thema en grootte orden. Er zijn theorieën dat de daad van het verzamelen terug te voeren is naar het jagen en verzamelen als oudste overlevingstechniek van de mens. Het verzamelen wordt ook in verband gebracht met het geheugen en de noodzaak van het menselijk brein om informatie te ordenen en te registreren en om betekenis te geven aan handelingen. Het aanleggen van een verzameling wordt daardoor meestal als een ontspannende activiteit ervaren, die de verveling of stress van buitenaf tegengaat.

In het werk van de Nederlandse kunstenaar en fotograaf Anouk Kruithof staat het verzamelen en ordenen van fotografisch materiaal centraal. Het betreft meestal haar eigen foto's, maar het kunnen ook gevonden beelden zijn. De foto's vormen vervolgens de basis voor haar installaties, sculpturen en fotoboeken, waarin de letterlijke en figuurlijke ontleding van het medium fotografie centraal staat.

In #EVIDENCE (2015-2017) bijvoorbeeld, vormde een *screenshot*-archief van de Instagram accounts van diverse Amerikaanse organisaties de basis voor een aantal sculpturen en foto-installaties. Een eigentijdse variant op het beroemde kunstenaarsboek *Evidence* van Larry Sultan en Mike Mandel uit 1977, waarin documentairefoto's afkomstig uit institutionele beeldbanken werden opgenomen. Losgerukt van hun originele context en herschikt zonder bronverwijzing onderzochten deze *found footage*-beelden de betekenis, identificatie en het auteurschap in de kunstfotografie.

Vorig jaar ontving Kruithof de Volkskrant publieksprijs met een sculptuur van tweedehands boeken, die geordend waren op kleurgradaties. In *Wall of Fading Memory* (2012) heeft Kruithof foto's uit haar eigen analoge archief verknipt tot alleen de monochrome gekleurde stukken overbleven. Deze foto's sorteerde ze vervolgens op kleur, die ze in een semitransparante zwevende muur in verlopende kleuren van de regenboog plaatste.

Het uitgangspunt voor het nieuwste boekproject van Kruithof zijn duizenden foto's die ze in de afgelopen twaalf jaar met kleine digitale camera's en iPhones

gemaakt heeft. Het boek lijkt op een abstracte sculptuur, maar het bestaat uit een transparant plexiglazen cassette waarin tien handgemaakte boekjes zijn verzameld. De monochroom gekleurde boekjes hebben een open rug en zijn elk op verschillende soorten papier gedrukt. Een voor een kunnen de boekjes uit de cassette gehaald worden en de letters op de voorkant van de tien boekjes vormen samen het woord: *AUTOMAGIC*.

Op het eerste gezicht lijken de beelden in de boekjes willekeurig gekozen, maar na een tijdje bladeren begin je een narratief te herkennen. In het eerste boekje (de blauwe) zie ik vooral veel foto's van de onderwereld en de zee en in het oranje boekje zie ik veel portretten van mensen. In het groene boekje zijn veel beelden van de natuur en van landschappen opgenomen en in het rode boekje zijn veel architectuurfoto's en beelden van huizen afgebeeld.

Daarnaast zijn alle foto's in mindere en meerdere mate bewerkt: ze zijn over elkaar heen geplaatst, opnieuw gefotografeerd met flits of opnieuw via het computerscherm gefotografeerd of van een kleurwaas voorzien. De boekjes nemen je mee op een psychedelische reis door de persoonlijke wereld van Kruithof. De keuze voor de geselecteerde foto's worden niet toegelicht door Kruithof, maar je voelt dat de beelden persoonlijke ervaringen documenteren, zoals de residencies en reizen die Kruithof gemaakt heeft en de mensen die ze heeft ontmoet. De foto's zijn ook hier weer op kleur gerangschikt van warme naar koude kleuren en deze volgorde op kleur werkt kalmerend in de veelheid aan fotografisch materiaal.

De eerste negen boekjes hebben elk een eigen onderwerp en in het laatste boekje is een interview met Kruithof opgenomen door Iñaki Domingo. De titel *Automagic* combineert de woorden *automatic* en *magic* en refereert volgens Kruithof in het interview aan *de Derde Wet* van science fiction schrijver Arthur C. Clarke, waarin elke vorm van geavanceerde technologie als magie gezien wordt. De relatie tussen de mens en technologie zou als een overkoepelend thema gezien kunnen worden maar ook, kijkend naar de foto's met niet afbreekbaar plastic, de aantasting van het milieu door de mens en de artificiële natuur. De foto's zijn daarnaast met de nieuwste technologieën (camera's en iPhones) gemaakt, maar ze zijn ook analoog opnieuw in collages over elkaar heen gefotografeerd. *Automagic* toont dat de magie in de combinatie ligt.

Julia Geerlings is freelance curator en schrijver.

